

[Lausten.]

byen Sønderborg glæder sig over at komme af med de Byrder og Sorger, som en underskudgivende Amtsbane er for et Amt, hvad man ikke kan fortænke dem i, og Generaldirektøren sammen med den højtærede Trafikminister synes at glæde sig over den nye Mommark Bane og den forøgede Trafik, den skal bringe — endnu mere dog maaske over det nye, der skal prøves. Det er vistnok særlig det, at Øen Als skal være Prøveklud for de nye Statsbilplaner, der volder Forskuds-glæden.

Naar man ser paa, hvad Amtet har maattet ofre for at holde Banerne i Gang, og samtidig ser paa de Tal, der fortæller, hvor meget Amtet aarlig skal udrede, hvis Planen gennemføres, saa forekommer det mig, at der ikke er saa stor Anledning til denne Glæde over Forslaget, og jeg synes, det er mærkeligt, at man ikke under Folketingsdebatten gik lidt nærmere ind paa disse Tal. Maaske har man ikke haft dem, men det havde dog været let at faa fat i dem, og i hvert Fald har man sikkert haft dem i Udvalget. Det forekommer mig, at disse Tal udmærket kan taale at komme frem her i Salen, og jeg skal tillade mig at nævne enkelte af dem.

I Folketinget blev der nævnt uhyggelige Tal for Alsbanernes Underskud; de blev ganske vist i nogen Grad rettet af den højtærede Trafikminister, men de rigtige Tal kom ikke frem. Alsbanerne har i det sidste Driftsaar haft et lille Underskud paa 4 264 Kr. Betragter vi de 10 Driftsaar under dansk Styre, har der afvekslende været Driftsunderskud og Driftsoverskud, men det samlede Resultat bliver, at Banerne har indtjent et Driftsoverskud paa 50 000 Kr. I Driftsunderskuddet for det sidste Aar er inkluderet en Pensionsudgift paa 22 000 Kr., og jeg anfører dette, fordi det ikke er helt almindeligt, at Pensionsudgifter inkluderes i Driften. Naar man sammenligner disse Driftsresultater med de Driftsresultater, som Trafikministeren anfører i Bemærkningerne til Lovforslaget for de 2 Statsbanestrækninger, der ønskes nedlagt — det er allerede nævnt, at disse Tal er henholdsvis 110 000 og 125 000 Kr. —, kunde man frites til at sige, at Alsbanerne ikke har været saa helt daarlig en Forretning. De ret store Tilskud, som Amtet og Byen har maattet yde til Banerne, er altsaa ikke gaaet til Driften, men til Forrentning og Afdrag paa Gæld, til Henlæggelser til Reservefond og Fornyelsesfond — de samme Ting, vi har at trækkes med for Statsbanernes Vedkommende, og som paa Budgettet for det kommende Aar er ansat til 35 Mill. Kr. Den

Sum, Amtet har maattet udrede til Alsbanerne i det sidste Driftsaar, er 186 500 Kr., og det er muligt, ja det er højst sandsynligt, at dette Tilskud vil blive endnu større for indeværende Aar; det maa man regne med paa Grund af den Tilbagegang i Person- og Godstrafik, som er en Følge af de daarlige Tider, ligesom der i de senere Aar har været Tilbagegang paa Grund af Automobilkonkurrencen.

Men hvor meget billigere bliver det saa for Amtet efter den nye Ordning? Ja, i Øjeblikket bliver det ikke billigere, og alt taget i Betragtning, tror jeg det bliver dyrere. For det første skal Amtet forrente og afdrage Restgælden, og dernæst skal det betale den nuværende og den nye Pensionsbyrde; jeg tror, det bliver henvend en Snes Tjenestemænd, Staten ikke overtager. Alt dette udgør efter en forsigtig Beregning — det er ikke noget Skøn, det er faste Tal, man har at gaa efter — ca. 193 000 Kr. Hertil kommer, at Pensionsudgiften meget hurtigt vil blive større. De 20 Tjenestemænd, der overtages af Statsbanerne, vil naa Aldersgrænsen i Løbet af 10—15 Aar, og ved deres Afsked gaar de over paa Amtet. Det er derfor værd at overveje — det er slet ikke nævnt, tror jeg —, at ved Nedlæggelsen af Amtsbanerne bliver omtrent 40 Familier arbejdsløse, og det er udelukkende Folk, som er højt oppe i Aarene, omkring 50 Aar. De er altsaa for gamle til at finde Anvendelse ved Rutebildriften, hvor der, som den højtærede Trafikminister har sagt i Folketinget, skal bruges unge Mennesker, hvilket vistnok er rigtigt. Saaledes som Forholdene er, kan man gaa ud fra, at i hvert Fald de allerfleste af disse 40 Familier vil blive henvist til offentlig Forsorg; hvor meget dette kommer til at betyde i Penge for Amtet og Byen, skal jeg ikke forsøge paa at udregne, men Smaapenge bliver det ikke. Jeg synes derfor ikke, der er Grund til at tale alt for højt om de store Fordele for Sønderborg Amt.

Den højtærede Trafikminister sagde nu, at han mente, det blev en god Ordning baade for Amtet og for Staten, og Ministeren synes at være særlig godt tilfreds med, at Staten her faar Lejlighed til at prøve Kræfterne paa Rutebildrift i større Stil. Jeg tror nu ikke, at Trafikken over Mommark vil blive synderlig større efter Ombygningen, end den er nu. Der gaar nemlig allerede nu Vognladningsgods i temmelig stor Mængde denne Vej, det er slet ikke saadan, at der ikke kan beforders noget ad den Vej. Forskellen bliver blot, at man undgaar at sætte Vognene paa Transportører — man